

نگاهی به پدیده کارمندی در جوامع مدرن

میزی برای کار؛ کاری برای زندگی

گزارش

همه ما کارمند را با اداره، میز، رایانه و مواردی مانند این می‌شناسیم، اما این پدیده از قرن‌ها قبل وجود داشته؛ با این تفاوت که تعداد کارمندان هیچگاه به اندازه امروز نبوده‌است. برای بسیاری از کارمندان، اداره جایی است که بیشتر وقت خود را در آن می‌گذرانند و عملاً جایی است که در آن به نوعی زندگی می‌کنند؛ حتی در برخی مواقع همکاران و رؤسا در شرکت‌ها و ادارات بیش از خانواده‌های کارمندان با آنها در ارتباطند. در شکل کار از راه دور، با اینکه محل کار به خانه منتقل می‌شود اما قواعد و محیط کاری همچنان پابرجاست و بخش زیادی از زمان آزاد کارمند را اشغال می‌کند. در طول دو قرن گذشته، کار در اداره یا همان کارمندی بسیاری امور را تغییر داده، بخش بزرگی از جمعیت شاغل را به طبقه متوسط تبدیل کرده و موجب تحولات زیادی در ساختار جامعه و خانواده شده‌است. در جامعه اغلب مشاغل اداری را بهتر از مشاغل می‌دانند که به کار بدنی نیاز دارند. به زبان ساده، شغل اداری به دلیل نوع کار، مطلوب‌تر از شغل در بخش تولید یا کشاورزی است. افزایش تقاضا برای نیروی کار دفتری یا کارمندان که به جای استفاده از نیروی بدنی از نیروی فکری خود استفاده می‌کنند باعث ایجاد گروه‌های اجتماعی جدیدی شده و همچنین تحول در نقش اجتماعی زنان را نیز تسهیل کرده‌است. این تغییر استانداردها در آموزش را بالا برده و دلیل بسیاری از پیشرفت‌های فناوری بوده‌است.

یقه آبی در مقابل یقه سفید

شاغلان اغلب با استفاده از طبقه‌بندی‌های مختلف به گروه‌هایی تقسیم می‌شوند. یکی از رایج‌ترین راه‌ها استفاده از اصطلاح یقه آبی و یقه سفید است. هر دو اصطلاح دارای معنایی هستند که تصاویر متفاوتی از جمله نوع کار و نحوه پرداخت حقوق افراد را به ذهن متبادر می‌کنند. به عنوان مثال، کارگران یقه آبی معمولاً کار بدی انجام می‌دهند و یا ساعتی یا به صورت قراردادی دستمزد دریافت می‌کنند. اصطلاح کارگر یقه آبی به افرادی اطلاق می‌شود که معمولاً در بخش‌های کشاورزی، تولید، ساخت‌وساز، معدن یا تعمیر و نگهداری به کارهای سخت دستی می‌پردازند. از سوی دیگر، کارگران یقه سفید که همان کارمندان محسوب می‌شوند را می‌توان در محیط‌های اداری در نقش‌های فروشنده، اداری یا مدیریتی یافت و معمولاً ماهانه حقوق می‌گیرند. همان‌طور که از نام یقه سفید پیداست، آنها عموماً کارگران کت و شلوار پوش هستند. برخلاف کارگران یقه آبی، کارگران یقه سفید از لحاظ فیزیکی درگیر کار نیستند و معمولاً یک کارمند شغل خود را از طریق فرایند استخدام سختگیرانه‌تر به دست آورده و احتمالاً با توجه به مهارت فرد، اخراج آن شخص نسبت به کارگر بدی دشوارتر است. یکی دیگر از تمایزات کلیدی بین این دو قشر از شاغلان به پیشینه تحصیلی برمی‌گردد که معمولاً گفته می‌شود کارمندان نیاز به سواد و آموزش بیشتری نسبت به کارگران دارند.

پیشینه پیدایش شغل کارمندی

انقلاب صنعتی عصر کارگران یقه آبی را آغاز کرد که در آن افراد در جست‌وجوی کار از مناطق روستایی به شهرها کوچ کردند. کشاورزی صنعتی شد و با آزادسازی کشاورزان از زمین، بیکاری در بین کشاورزان افزایش یافت. بیکاران شروع به هجوم به شهرهای بزرگ کردند؛ جایی که کارخانه‌ها برای کار با ماشین‌آلات و کارروی خط تولید به نیروی کار نیاز داشتند. با گسترش بیشتر صنعت و رشد شهرها احتیاج به بوروکراسی بیشتر شد و بعدتر در قرن ۲۰ و با به وجود آمدن جامعه مصرفی بخش بزرگی از نیروی کار در ادارات دولتی و بنگاه‌های خدماتی مشغول به کار شدند.

بدین شکل کارمندی در مفهوم جدید با رشد سرمایه‌داری شکل گرفت. برای مثال یک برهه زمانی مهم در رشد پدیده کارمندی جدید، در کمپانی هند شرقی رخ داد. هر چند منشأ پیدایش کارمندان دولتی را باید در دربارها جست‌وجو کرد که در آنجا پادشاهان افراد خاصی را که دارای مهارت‌های لازم بودند به طور درازمدت استخدام کرده و آنان را به نظام ارزشی خود وفادار می‌ساختند اما کمپانی هند شرقی این دم و دستگاه اقتصادی-نظامی بریتانیا، در طول زمان نوعی بوروکراسی بسیار بزرگ

و پیچیده ایجاد کرده بود که به وسیله کارمندان اداره می‌شد. در اواسط قرن ۱۸ امپراتوری عظیم اقتصادی کمپانی هند شرقی در دفتر مرکزی کمپانی نوعی بوروکراسی را برای پردازش اطلاعات و تصمیم‌گیری در مورد چیزهایی که هزاران مایل دورتر اتفاق می‌افتاد ایجاد کرد.

تأثیرات شغل کارمندی بر خانواده و زندگی

شکل کار کارمندی به انقلاب صنعتی و پیشرفت اقتصادی گره خورده‌است. با تغییر شکل اقتصاد از تولید به خدمات در طول قرن گذشته بخش بزرگی از جمعیت فعال اقتصادی مشغول به ارائه کارهای خدماتی و دفتری می‌شوند. با تغییر شکل حکومت‌ها به اشکال حکومتی مدرن جایگاه بوروکراسی برای اداره جمعیت، آموزش، بهداشت، ساخت‌وساز و برنامه‌ریزی اهمیت بسیاری می‌یابد. به این ترتیب در مناصب دولتی کارمندان می‌توانند در سطوح بالای مدیریتی نیز نقش ایفا کنند و با توجه به دانش و تخصص خود تأثیرگذار باشند. همچنین بخش بزرگی از کارمندان در بنگاه‌های خصوصی مشغول به

کارند که خدمات مختلفی را به مردم ارائه می‌دهند. اگر زیرساخت‌های یک کشور آنقدر توسعه یافته باشد که به کارگزارانش مشاغل پشت میز نشین یا کارمندی ارائه دهد که به جای تلاش فیزیکی نیازی به کار ذهنی دارد، آنگاه کشور به اندازه کافی توانمند است که بار جسمانی را از روی دوش نیروی کار خود بردارد. همین‌طور تمرکز ادارات دولتی و غیردولتی در شهرهای بزرگ باعث شده تا کارمندی و شهرنشینی به دو پدیده وابسته به هم تبدیل شوند و اکثر قریب به اتفاق کارمندان در شهرها متمرکز باشند. همزمان با این پدیده، ورود زنان به بازار کار که بیشتر در بخش خدمات و به عنوان کارمند شاغل هستند، باعث تغییرات گسترده در شکل و ماهیت خانواده نیز می‌شود. به این ترتیب خانواده‌ها از شکل گسترده آن که به صورت چند نسل در کنار یکدیگر زندگی می‌کردند، به خانواده‌های هسته‌ای و عمدتاً تک‌جمعیت تغییر کرد. زنان اکنون علاوه بر کار خانه و تربیت فرزندان باید بخش زیادی از زمان‌شان را به بیرون از منزل و اداره تخصیص دهند، به همین دلیل خانواده پرجمعیت در معنایی که قبلاً وجود داشت، به تدریج از بین رفت. همین‌طور نقش‌ها

و وظایف درون خانواده تغییر کرد. از یک سو مردان، بخشی از وظایف منزل را برعهده گرفتند و از سوی دیگر بخش زیادی از بار تربیت فرزندان به نهادهای بیرونی مانند مدرسه و مهدهای کودک واگذار شد. در عین حال، رواج پدیده کارمندی تأثیر شگرفی بر سبک زندگی خانواده‌ها و جایگاه زنان در جامعه داشته‌است. از یک سو با اشتغال زنان در این بخش و درآمدزایی آنها، تقسیم کاری که قرن‌ها بر خانواده حاکم بود از هم پاشید و دیگر مردان تنها نان‌آوران خانواده محسوب نمی‌شوند و زنان نیز به تنهایی وظایف خانه‌داری و تربیت فرزندان را به عهده ندارند. استقلال اقتصادی زنان باعث افزایش قدرت زنان در خانواده و جامعه شده و به آنها قدرت اثرگذاری بر تصمیمات را داده‌است. همین‌طور زندگی کارمندی هر یک از اعضای خانواده و نظم حاکم بر شغل کارمندی، باعث تغییر بنیادین بر سبک زندگی کل خانواده نیز می‌شود. سبک زندگی‌ای که بر نظم روزانه مبتنی بر کار در ساعات مشخص، گذران اوقات فراغت شبانه با خانواده و استفاده از تعطیلات برای تفریح، سرگرمی، رابطه با آشنایان و دوستان و... متکی است.

حمیدرضا علی‌نیا

روزنامه‌نگار

رواج پدیده کارمندی تأثیر شگرفی بر سبک زندگی خانواده‌ها و جایگاه زنان در جامعه داشته است

خبر

کاهش ارزش واقعی دستمزدها در انگلیس

داده‌های دفتر آمار ملی بریتانیا (ONS) نشان می‌دهد دستمزدهای واقعی در انگلیس پس از محاسبه تورم، سه درصد در ماه آوریل تا ژوئن سال ۲۰۲۲ نسبت به سال قبل کاهش یافته‌است. دارن مورگان، مدیر بخش آمار اقتصادی داده‌های دفتر آمار ملی بریتانیا، گفت: «ارزش واقعی حقوق همچنان در حال کاهش است. بدون احتساب پاداش‌ها، از زمانی که ثبت ارقام قابل مقایسه در سال ۲۰۰۱ آغاز شد، این کاهش با بیشترین سرعت نسبت به هر زمان دیگری صورت گرفت.»

بر اساس گزارش دفتر آمار ملی بریتانیا، متوسط حقوق، بدون احتساب پاداش، ۴.۷ درصد رشد داشته‌است. با این حال، هزینه زندگی عملاً تأثیر این دستاوردها را بر قدرت خرید از بین برده؛ چرا که در این دوره هزینه زندگی به دلیل افزایش قیمت‌های انرژی و مواد غذایی بسیار بیشتر شده‌است.

نرخ تورم بریتانیا در ماه ژوئن به بالاترین میزان خود در ۴۰ سال گذشته یعنی ۹.۴ درصد رسید. کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که تا اکتبر این رقم به بالای ۱۳ درصد افزایش یابد.

در گزارشی که هفته گذشته منتشر شد، کنگره اتحادیه‌های کارگری (TUC) اعلام کرد افزایش دستمزدها در این کشور می‌تواند تا آن زمان تقریباً هشت درصد با نرخ تورم فاصله داشته باشد که بیشترین کاهش ارزش واقعی دستمزدها در بریتانیا در صد سال گذشته است.

زیاندهی بزرگ‌ترین صندوق بازنشستگی جهان

روزنامه فایننشال تایمز گزارش داد صندوق بازنشستگی دولتی نروژ (NBIM)، در نیمه اول سال جاری میلادی بیشترین ضرر و زیان در تاریخ خود را متحمل شده‌است. این صندوق برای نخستین بار زیان ۱۷۴ میلیارد دلاری معادل ۱۴.۴ درصد را ثبت کرد.

ارزش کلی صندوق بازنشستگی دولتی نروژ ۱.۲ تریلیون دلار تخمین زده می‌شود که آن را به بزرگ‌ترین صندوق دارایی مستقل در جهان تبدیل کرده‌است. صندوق بازنشستگی دولتی نروژ معادل حدود ۱.۵ درصد از شرکت‌های مختلف جهان را در اختیار دارد و در نیمه اول سال ۲۰۲۲ تقریباً ۳۶.۸ میلیارد دلار ورودی و درآمد داشته‌است.

با این حال، حرکت نزولی بازارهای ارز و سهام بر ارزش آن نیز تأثیر گذاشته و به سبب سهام این صندوق شدت آسیب زد تا جایی که سبد سهام این شرکت ۱۷ درصد کاهش یافت. این گزارش حاکی است بیشترین ضرر ناشی از سرمایه‌گذاری (NBIM) در شرکت مادر فیسبوک یعنی متا بوده‌است. ارزش سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در صندوق‌های درآمد ثابت ۹.۳ درصد کاهش یافته و سهام شرکت‌های فناوری در پرتفوی آن نیز ۲۸ درصد سقوط کرد. همچنین سرمایه‌گذاری این صندوق در پروژه‌های زیربنایی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر منجر به زیان ۱۳.۳ درصدی شد. تنها بخشی که صندوق دولتی نروژ در آن سود قابل توجهی داشت، بخش انرژی بود که این سرمایه‌گذاری‌ها ۱۳ درصد بازده داشت.

برای میلیون‌ها خانواده

آمریکایی‌که

بایماری‌های

مزم‌همچون

بیماری قلبی،

دیابت و سرطان

و یاد دیگر شرایط

ناتوان کننده

دست و پنجه

نرم می کنند،

تورم یک بلای

مجازات کننده

است

که ۵۰ هزار دلار یا کمتر درآمد دارند، برای پرداخت هزینه غذا، مسکن و مراقبت‌های پزشکی با مشکل مواجه هستند.

در این میان، سیاستمداران از تأثیرات تورم آگاه هستند. در ماه اکتبر، اکثر خانواده‌های کالیفرنایی مالیاتی برای جبران هزینه بالای سوخت و کالاهای دیگر دریافت می‌کنند.

اما کارشناسان بهداشتی همچنان نگران این موضوع هستند که مقرون به صرفه بودن می‌تواند برای برخی به مشکل مرگ و زندگی تبدیل شود. به عنوان نمونه، قیمت هر ویال انسولین ممکن است بدون بیمه ۳۰۰ تا ۴۰۰ دلار باشد.

با افزایش بهای مواد غذایی در آمریکا، تورم برای برخی که به غذاهای خاص به دلیل رژیم مراقبت‌های بهداشتی نیاز دارند، چالش برانگیز شده‌است. حتی کسانی که سالم هستند ممکن است مجبور شوند به خانواده یا دوستان نیازمند خود کمک کنند.

بخش بهداشت و سلامت با مشکل مواجه هستند. یک سوم از شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی گفتند که در سال گذشته خود یا یکی از اعضای خانواده‌شان از درمان پزشکی به دلیل هزینه‌ها صرف‌نظر کردند و یک چهارم بزرگسالان نیز اعلام کردند که قرص‌ها را جیره‌بندی یا نسخه‌های پزشکی را به طور کامل دریافت نکرده‌اند.

بر اساس این گزارش، تورم با افزایش قیمت سوخت و مواد غذایی و همچنین محصولات پزشکی، خانواده‌ها را تحت فشار بیشتری قرار داده‌است.

از ژوئیه سال ۲۰۲۱ هزینه‌های مراقبت‌های بهداشتی ۵.۱ درصد افزایش داشته و قیمت کالاهای پزشکی ۳.۷ درصد رشد یافته‌است.

تورم به طور خاص برای سلامت بیماران کم‌درآمد زیانبار است. نتایج مطالعات، ارتباطی قوی بین فقر و سلامت را نمایان می‌کند. طبق گزارش مرکز بودجه و سیاست کالیفرنیا، بیش از نیمی از خانواده‌های کالیفرنایی

ضربه سخت تورم به بیماران در آمریکا

از جمله افزایش قیمت بنزین را بالاترین نگرانی خود توصیف کردند.

برای میلیون‌ها خانواده آمریکایی که با بیماری‌های مزمن همچون بیماری قلبی، دیابت و سرطان و یاد دیگر شرایط ناتوان‌کننده دست و پنجه نرم می‌کنند، تورم یک بلای مجازات‌کننده‌است که می‌تواند برای سلامت آنها مضر باشد. بسیاری از بیماران برای خرید دارو، تجهیزات پزشکی یا پرداخت دیگر هزینه‌های جانبی انتخابی ندارند. برخی باید برای ملاقات با یک متخصص، مسیری طولانی را رانندگی و برخی نیز باید رژیم غذایی سختی را رعایت کنند. پل کانوی رییس سیاستگذاری و امور جهانی انجمن بیماران کلیوی آمریکا گفت: «بیماران مبتلا به امراض مزمن معمولاً در خط مقدم نبود تجهیزات با افزایش هزینه‌ها هستند.»

مراقبت‌های بهداشتی به طور فزاینده‌ای مقرون به صرفه نیست. طبق نظرسنجی انجام شده، نیمی از شرکت‌کنندگان گزارش دادند در پرداخت هزینه‌های

تورم بالا به خانواده‌ها در سراسر آمریکا صدمات زیادی وارد کرده‌است. در این میان، آن دسته از افرادی که متحمل لطمه بالایی می‌شوند، خانواده‌هایی هستند که یک یا چند نفر از اعضای آن‌ها به مراقبت‌های پزشکی نیاز دارند.

گزارش اداره آمار کار ایالات متحده حاکی است قیمت کالاهای خدمات مصرفی در ماه گذشته میلادی نسبت به سال قبل ۸.۵ درصد افزایش داشته که یکی از بیشترین افزایش‌ها در دهه‌های اخیر بوده‌است.

دفتر تحلیل اقتصادی نیز در بررسی‌های خود به این نتیجه رسید که مصرف‌کنندگان بیشترین هزینه را برای بخش مسکن و خدمات آب و برق، غذا و مراقبت‌های پزشکی اختصاص می‌دهند. به طور کلی دستمزدها در حال افزایش است، اما پس از تعدیل با افزایش بهای کالاهای و خدمات، حقوق کارگران در سال گذشته ۳.۵ درصد کاهش داشت. نتایج نظرسنجی اخیر بنیاد «کایزر فمیلی» نشان داد که ۷۴ درصد از رای دهندگان، تورم،